

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02- 430/236-8779/2

Podgorica, 25.12.2023. godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKI SISTEM

Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na inovirani Predlog programa zvanične statistike za period od 2024. godine do 2028. godine

Veza: Akt br. 01-041/23-5002/2 od 20.12.2023. godine

Poštovani,

Povodom inoviranog *Predloga programa zvanične statistike za period od 2024. godine do 2028. godine*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlog programa, predstavlja okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike Crne Gore, za period od pet godina. Kako je navedeno, cilj Programa je da osigura osnovu za proizvodnju konzistentnih i uporedivih statističkih podataka.

Na tekst inoviranog Predloga programa i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst izvještaja o analizi uticaja propisa navedenog inoviranog Predloga programa, navodi se da su za implementaciju potrebna finansijska sredstva u iznosu od 11.071.534,56€ za 2024. godinu. Pored navedenog finansijska sredstva će biti potrebna i za 2025. godinu u iznosu 3.820.342,55€, i za 2026. godinu u iznosu 3.890.625,09€.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na inovirani Predlog programa zvanične statistike za period od 2024. godine do 2028. godine uz Izveštaj o analizi uticaja propisa - RIA obrazac, uz napomenu da je finansijska sredstva potrebna za predmetni Program potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:
Mirza Čirlija, Direktor za ekonomsko-finansijski sistem, mirza.cirlija@mif.gov.me;
Slađana Špadijer, Direktor za državni budžet, sladjana.spadijer@mif.gov.me.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO FINANSIJA - UPRAVA ZA STATISTIKU

NAZIV PROPISA

**PREDLOG PROGRAMA ZVANIČNE STATISTIKE ZA PERIOD
2024 - 2028. GODINA****1. Definisanje problema**

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Godišnjim programom rada Vlade za 2023. godinu predviđeno je utvrđivanje predloga Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godina. Program zvanične statistike 2024 - 2028. godine je petogodišnji programski dokument u oblasti zvanične statistike, koji priprema Uprava za statistiku na osnovu člana 21 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19), u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, pri čemu se uzimaju u obzir mogućnosti i potrebe proizvođača i korisnika zvanične statistike.

U skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Program zvanične statistike 2024 - 2028. godina donosi Vlada Crne Gore po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta statističkog sistema.

Program zvanične statistike 2024 - 2028. godina, se priprema u skladu sa Strategijom razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina na osnovu kojeg se na godišnjem nivou donosi plan zvanične statistike, koji sadrži detaljno razrađene aktivnosti čija se realizacija ostvaruje u toku kalendarske godine, na koju se odnosi planski dokument. Strategija razvoja zvanične statistike, Program zvanične statistike i Godišnji plan zvanične statistike obezbjeđuju programski okvir za višegodišnji rad proizvođača zvanične statistike u Crnoj Gori.

Prilikom izrade Programa zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina, uzeti su u obzir principi zvanične statistike definisani čl. 6 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, koji su usklađeni sa Kodeksom prakse evropske statistike.

Za realizaciju Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godina zaduženi su proizvođači zvanične statistike.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Program zvanične statistike 2024 - 2028. godine predstavlja okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike Crne Gore, za period od pet godina. Sve prioritete aktivnosti zvanične statistike, sažete su i inkorporirane u ovom dokumentu, koji se donosi u skladu sa Strategijom razvoja zvanične statistike.

Cilj Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine je da osigura osnovu za proizvodnju konzistentnih i uporedivih statističkih podataka, u cilju diseminacije rezultata zvanične statistike istovremeno svim korisnicima pod jednakim uslovima.

Program zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina sadrži pregled:

- 1) razvojnih ciljeva zvanične statistike;
- 2) pregled očekivanih rezultata zvanične statistike po oblastima, podatke o njihovoj periodičnosti i stepenu usaglašenosti sa međunarodnim standardima;
- 3) pregled najvažnijih razvojnih aktivnosti, koje se ne mogu raspodijeliti po oblastima i
- 4) naziv proizvođača zvanične statistike i druga pitanja od značaja za aktivnosti zvanične statistike, za period 2024 - 2028. godine.

Cilj Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine je veća transparentnost u radu proizvođača zvanične statistike, koji doprinosi zadovoljavanju potreba korisnika za rezultatima zvanične statistike.

Opšti operativni ciljevi Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine su:

- 1) Dalje unapređenje institucionalne koordinacije zvanične statistike;
- 2) Jačanje sistema zvanične statistike kroz punu implementaciju planiranih ljudskih resursa i prostornih kapaciteta;
- 3) Nastavak usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija i saradnje u oblasti zvanične statistike;
- 4) Digitalna transformacija statističke proizvodnje uz unapređenje IT bezbjednosti;
- 5) Proizvodnja relevantne, blagovremene i visokokvalitetne zvanične statistike uz primjenu inovativnih izvora podataka i tehnologija.

Usklađenost Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine je postignuta sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Strategijom razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina, Godišnjim planom zvanične statistike, Kompendijumom zahtjeva statističke kancelarije Evropske komisije (Statistical requirements compendium - EUROSTAT) izdanje 2023. godine, preporukama iz Izvještaja o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse Evropske statistike, UN fundamentalnim principima zvanične statistike i principima Kodeksa prakse Evropske statistike.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Programom zvanične statistike 2024 - 2028. godine se definišu aktivnosti zvanične statistike kojima će se postići osnovni cilj da se, u narednom periodu, izvrši harmonizacija statističkih istraživanja sa međunarodnim standardima, prije svega sa standardima Evropskog statističkog sistema i Evropske unije.

"Status quo" nije moguć i ne donošenjem Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine ne bi bilo moguće realizovati 214 statističkih aktivnosti.

Program zvanične statistike 2024 - 2028. godine, treba da proizvodnjom kvalitetnih, pouzdanih, pravovremenih i lako dostupnih podataka, što više zadovolji zahtjeve širokog kruga korisnika.

U skladu sa članom 21 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, aktivnosti zvanične statistike koje su definisane u Programu zvanične statistike 2024 - 2028. godine, donose se u skladu sa Strategijom razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godina za period od pet godina.

Program zvanične statistike 2024 - 2028. godine će obezbijediti brži razvoj zvanične statistike u pravcu harmonizacije metodologije, standarda i dobre statističke prakse, kao i osnovu za dobijanje najznačajnijih rezultata zvanične statistike i povećanje njihove uporedivosti sa statističkim podacima evropskih i drugih zemalja. Na nivou statističkog sistema Crne Gore, u narednom petogodišnjem periodu, planirano je 214 statističkih istraživanja definisanih po oblastima, njihovoj periodičnosti i stepenu usaglašenosti sa međunarodnim standardima, sve u cilju prilagođavanja i uporedivosti sa standardima i praksom Evropske unije, dosljedne primjene principa zvanične statistike, smanjenja opterećenosti izvještajnih jedinica, uvođenja probnih i novih istraživanja i harmonizacije sa metodologijom Evropske unije.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Usvajanjem Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine omogućiće se efikasniji rad proizvođača zvanične statistike, postiže se transparentnost rada proizvođača zvanične statistike i omogućava zadovoljavanje potreba korisnika za rezultatima zvanične statistike.

Program zvanične statistike 2024 - 2028. godine sadrži Pregled očekivanih rezultata zvanične statistike po oblastima sa podacima o njihovoj periodičnosti. Posebno je za svaku statističku aktivnost naveden stepen usaglašenosti sa međunarodnim standardima, kojim se obezbijeduje usaglašavanje i primjena međunarodnih standarda u oblasti zvanične statistike.

Takođe, posebno je dat pregled najvažnijih razvojnih aktivnosti koje se ne mogu raspodijeliti po oblastima i spisak drugih proizvođača zvanične statistike sa oblastima za koje su nadležni, kao i osvrt na očekivane probleme.

Donošenjem Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Donošenjem Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija, kao ni administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore u iznosu planiranog budžeta za navedeni period.

Za implementaciju Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine potrebna su finansijska sredstva tokom perioda realizacije 2024 - 2028. godine.

Za Implementaciju Programa zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine sredstva su planirana srednjoročnim budžetskim okvirom 2024-2027, prikazano po godinama:

- za 2024. godinu planiran je iznos od 11.071.534,56 eura

U okviru opštih prihoda budžeta iznos od 11 071 534,56 eura prikazan po aktivnostima:

Statistička istraživanja, analize i informisanje – 14 021 003 001 iznos od 2 175 809,86 eura;

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova – 14 021 003 002 iznos od 7 396 489,88 eura;

Upravljanje i administracija – 14 021 003 003 iznos od 338 642,83;

Objedinjene javne nabavke – 14 021 003 004 iznos od 60 392,00 eura;

Popis poljoprivrede – 14 021 003 005 iznos od 800 000,00 eura;

Priprema i sprovođenje istraživanja o višestrukim pokazateljima – MICS7 – 14 021 003 006 iznos od 300 200,00 eura

U okviru IPA sredstava-donacija, aktivnost statistička istraživanja, analize i informisanje, iznos od 493 229,29 eura.

- za 2025. godinu planiran je iznos od 3 820 342,55 eura (Nacionalni budžet: 3 356 919,92 eura i Donatorski program: 463 422, 63 eura);
- za 2026. godinu planiran je iznos od 3 890 625,09 eura (Nacionalni budžet: 3 438 702,46 eura i Donatorski program: 451 922, 63 eura).

Usvajanjem Programa zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Implementacijom Programa zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina se neće ostvariti prihod za Budžet Crne Gore.

Svaka statistička aktivnost u okviru Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine se realizuje u skladu sa definisanom metodologijom na nacionalnom i međunarodnom nivou. Njena primjena predviđa određene finansijske izdatke. Primjena metodologija za realizaciju statističkih aktivnosti dovodi do preciziranog obračuna finansijskih izdataka na godišnjem nivou.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- *Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;*
- *Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);*
- *Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti*

Odlukom Uprave za statistiku, broj 01-041/23-283/2 od 30. januara 2023. godine imenovana je Radna grupa za izradu nacrtu Programa zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina. Odlukom su utvrđeni zadaci Radne grupe na izradi ovog strateškog dokumenata, sačinjavali su je predstavnici Uprave za statistiku, uz saradnju predstavnika drugih proizvođača zvanične statistike.

Održane su konsultacije sa zainteresovanim stranama 25. jula 2023. godine, Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

- Predstavnici Ministarstva javne uprave, istakli su da Vlada Crne Gore priprema aktivnosti na centralizaciji infrastrukture svih državnih organa da se će u budućem periodu raditi Studija izvodljivosti (Feasibility Study) za nastanak Data centra. Potrebno je uraditi analizu mrežne infrastrukture u Upravi za statistiku;
- Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su se složili da se Sistem računovodstvenih podataka (FADN - The farm accountancy data network) i uključi u strateški okvir zvanične statistike.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju Programa su revizija budžeta Crne Gore i nedostatak administrativnih kapaciteta.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunile definisane statističke aktivnosti su prije svega promocija zvanične statistike, unapređenje metoda prikupljanja podataka, unapređenje saradnje sa davaocima podataka/izvještajnim jedinicama, digitalna transformacija statističke proizvodnje i usklađivanja sa standardima EU i preporukama međunarodnih institucija.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenost aktivnosti zvanične statistike jesu broj realizovanih statistička istraživanja i broj objavljenih saopštenja koja sadrže rezultate zvanične statistike.

Uprava za statistiku i proizvođači zvanične statistike definisani Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Programom zvanične statistike će biti zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluaciju Programa zvanične statistike 2024 - 2028. godine.

MINISTAR

Novica Vuković

Datum i mjesto

Podgorica, 20. decembar 2023. godina